

#carolineluistert

In dit lespakket

1. **#carolineluistert. Wat is dit?** p 2
2. **Doe mee** p 2
3. **Waarom meedoen?** p 2
4. In welke lessen past dit? p 3
5. **Zo maak je een filmpje (of schrijf je je verhaal neer).** p 3
Extra links met tips en tricks voor het maken van filmpjes
6. **Zo zend je je filmpjes en/of teksten in** p 4

7. Historiek en achtergrondinformatie over het kinderrechtenverdrag p 5
8. **Ga aan de slag in de klas: de opwarmers over kinderrechten** p 6
Klassikale opwarmer 1: Wie is Caroline en wat vraagt zij aan jullie?
Klassikale opwarmer 2: Kinderrechten: Hoezo?
Klassikale opwarmer 3: Je eigen mening telt.
9. **Ga aan de slag met Artikel 12 en 5 concrete verhalen** p 8
scheiding, privacy, vrije tijd, medicijngebruik/gezondheid, inspraak op school

10. Extra links p 12
11. Welke **eindtermen** vallen onder dit project? p 13

Heb je nog vragen?

Stuur een mailtje naar caroline@kinderrechten.be.
Of bel met Els op 02/552 41 30.

Heel veel inspiratie en succes gewenst!
Hartelijke groet, Caroline en het team van het
Kinderrechtencommissariaat

1. #carolineluistert. Wat is dit?

Op 20 november bestaat het kinderrechtenverdrag 30 jaar. Kinderrechtencommissaris Caroline Vrijens is fan van artikel 12 uit dat Verdrag. Dat zegt dat kinderen en jongeren het recht hebben hun eigen mening te geven en gehoord te worden in belangrijke beslissingen die hen aanbelangen. Volwassenen moeten hier rekening mee houden...

Caroline Vrijens, kinderrechtencommissaris: *'Kinderen willen écht gehoord worden': Kinderen vragen betrokken te worden bij beslissingen die hun leven beïnvloeden. Ze willen een stem krijgen en mede-eigenaar zijn van hun leven. Als het daarover gaat, zijn zij zelf de eerste ervaringsdeskundigen. Door hun ervaringen en hun eigen kijk een plek te geven, geven we kinderen meer kleine en grote kansen.'*

Met #carolineluistert wil de kinderrechtencommissaris ook jouw leerlingen horen.

2. Doe mee

Aan de hand van concrete verhalen met als thema's **privacy, echtscheiding, vrije tijd, inspraak op school en medicijngebruik/ gezondheidszorg**, inspireert deze lesbrief je om, vertrekkend vanuit artikel 12 van het kinderrechtenverdrag, **de kracht van kinderrechten en van de nood aan jongerenparticipatie** in het bijzonder, bij je leerlingen te duiden.

#carolineluistert is ook een **oproep van de kinderrechtencommissaris om filmpjes of verhalen, met ervaringen en meningen van jouw leerlingen, in te zenden**. Meerdere filmpjes of verhalen inzenden mag!

>>> Ga met je leerlingen in woord en/of beeld op zoek naar antwoorden op de volgende twee vragen van kinderrechtencommissaris Caroline Vrijens:

1. *'Wanneer voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?'*
2. *'Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?'*

3. Waarom meedoen?

Doe mee en ontvang een **educatief pakket** op maat van jouw klas **en misschien komt Caroline wel op bezoek in jouw klas! Uit de inzendingen loten we drie klassen. Registreer je deelname nu**, dan sturen wij je alvast het gratis educatief pakket:

<https://contact.kinderrechten.be/kinderrechtencommissariaat/caroline-luistert-laait-je-leerlingen-horen>

Filmpjes krijgen een plek op het Youtube-kanaal van het Kinderrechtencommissariaat <https://www.youtube.com/user/Kinderrechtencom>

4. In welke lessen past dit?

- Lessen wereldoriëntatie
- Lessen Taal / Media
- Zedenleer en godsdiensten
- **Lees op p 13 welke eindtermen horen bij dit project**

5. Zo maak je filmpjes met je klas (of schrijf je je verhaal neer).

1. Vertrek vanuit de **reflecties van je leerlingen** bij de concrete verhalen in deze lesbrief (vanaf p. 8) en bij de de twee vragen van de kinderrechtencommissaris.
2. Lijst klassikaal of in groep via een korte **brainstorm** op wat je aan de kinderrechtencommissaris wil vertellen.
3. **Noteer** samen met je leerlingen de verschillende **boodschappen voor de kinderrechtencommissaris**.
4. Ga je voor filmpjes? Beslis democratisch wie het woord voert. Dat kan 1 leerling zijn, of een groep. Al dan niet met de rest van de klas mee in beeld. **Jongeren die niet in beeld willen of mogen, nemen niet deel aan de opname.**Schrijf een script!
5. Bepaal de **locatie** van je opname.
6. Check of de **belichting** en het **geluid** goed zitten.
7. Film de boodschap met je **smartphone**, of laat een jongere dit doen.
8. Voeg ondertitels toe, zeker als het geluid niet goed zit. Zie hieronder 'Tips en tricks voor ondertiteling'.
9. Ga verder met de **instructies op de volgende pagina: '6. Zo zend je je filmpjes en/of teksten in'** voor het uploaden van je teksten en/of filmpjes.

Extra links met tips en tricks voor het maken van filmpjes:

<https://www.watwat.be/media/hoe-maak-ik-zelf-een-filmpje>

<https://www.youtube.com/watch?v=crzyqvmnB-l>

Tips en tricks voor ondertiteling:

<https://www.youtube.com/watch?v=UIZmMRLS20E>

6. Zo zend je je filmpjes en/of teksten in

1. **Maak filmpjes** met je leerlingen van hoogstens **1 minuut** per filmpje en/of tik je verhalen van hoogstens 150 woorden per verhaal, uit in WORD. Verifieer of de leerlingen die in beeld komen hiervoor toelating van hun ouders hebben. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt niet bij het Kinderrechtencommissariaat.
2. Sla je filmpje op (als .mov of mp4) en geef het de volgende bestandsnaam: 'carolineluistert_XXX (naam van je school)_XXX (klasgroep)_XXX (naam gemeente)_XXX(titel filmpje)'
3. Voeg een korte beschrijving toe met de volgende elementen:
Naam school, klasgroep en gemeente + Naam verantwoordelijke leraar + eventueel Namen deelnemende kinderen.
4. Zet als titel in je mail 'Inzending Caroline Luistert'.
5. **Zend** je tekst en/of filmpje **VOOR 15 NOVEMBER** naar caroline@kinderrechten.be. Als je bestand te groot is om via mail te verzenden, gebruik dan www.wetransfer.com
6. Deel je filmpje (indien mogelijk) ook op het Youtube of social media - kanaal van de school met de hashtag **#carolineluistert**

Heb je nog vragen? Stuur een mailtje naar caroline@kinderrechten.be. Of bel met Els Van Hemelrijck op 02/552 41 30.

7. Historiek en achtergrondinformatie over het kinderrechtenverdrag

Wat is het kinderrechtenverdrag?

Na WOII in 1948, keurden de Verenigde Naties (VN) de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens goed. Deze verklaring geldt voor alle mensen op aarde. Dat leidde in 1959 tot de Verklaring voor de Rechten van het Kind: een oproep aan alle landen ter wereld om aandacht te hebben voor de rechten van minderjarigen.

Het is pas in 1989 dat de Verenigde Naties het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind goedkeurde, het 'kinderrechtenverdrag'.

Sinds wanneer is het van kracht?

Alle landen ter wereld ondertekenden het Verdrag. België bekrachtigde officieel het Verdrag in 1992. Opmerkelijk: De Verenigde Staten is het enige land ter wereld dat het kinderrechtenverdrag nog niet ratificeerde of officieel bekrachtigde.

Wat is de link met mensenrechten?

Het kinderrechtenverdrag is één van de mensenrechtenverdragen. Het kinderrechtenverdrag past verscheidene bepalingen uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens toe op kinderen en voegt daaraan toe dat 'het kind behoefte heeft aan bijzondere bescherming en zorg.

Wat is de kern van het kinderrechtenverdrag?

Alle rechten die in het Verdrag staan, zijn even belangrijk. Er loopt wel een rode draad door het Verdrag:

- Discriminatie is verboden (art 2)
- Elke beslissing moet altijd in het belang van het kind zijn (art 3)
- Minderjarigen hebben het recht om goed te kunnen leven en zich te ontwikkelen (art 6).
- **Kinderen en jongeren mogen hun eigen mening hebben en hebben het recht die te laten horen (art 12).**

Artikel 12

Kinderen en jongeren mogen hun eigen mening hebben en hebben het recht die te laten horen. Dat doe je met respect voor anderen en hun mening. Je vrijheid van meningsuiting geeft je niet het recht anderen te kwetsen of te discrimineren. **Iedereen, ook je ouders, leerkrachten en rechters moeten je mening ernstig nemen en er iets mee doen.**

Andere verwante artikels uit het kinderrechtenverdrag

- Kinderen en jongeren hebben recht op informatie die hen toelaat om hun eigen mening te vormen en mogen die mening dan ook uiten (art 13).
- Kinderen en jongeren hebben het recht om te denken wat ze zelf willen, ook als het gaat over godsdienst of andere levensovertuigingen (art 14).
- Kinderen en jongeren hebben vrijheid van vereniging (art 15).
- Kinderen en jongeren hebben recht op (massa)informatie (art 17).

8. Ga aan de slag in de klas

Klassikale opwarmer 1: Wie is Caroline en wat vraagt zij aan jullie

Vandaag starten we met 1/2/3... lessen over kinderrechten.

Dat doen we omdat het kinderrechtenverdrag 30 jaar bestaat én omdat er een nieuwe kinderrechtencommissaris is.

- Weet er iemand wat een kinderrechtencommissaris doet?
- Weet er iemand wie de kinderrechtencommissaris is?

Die nieuwe kinderrechtencommissaris heet Caroline Vrijens

>>> Toon foto op smartboard of advertentie in Klasse).

>>> Ze heeft speciaal voor ons een filmpje gemaakt. Zijn jullie klaar?

Bekijk samen het filmpje #carolineluistert:

<https://www.youtube.com/watch?v=IIFVRnw8zoQ>

>>> Lukt het niet omdat je geen toegang hebt tot internet, lees dan dit briefje voor: Caroline heeft een briefje geschreven aan ons! Ik lees het even voor:

Hallo allemaal,

Misschien kennen jullie mij al, of misschien ook niet.

Graag stel ik me kort even aan jullie voor.

Ik heet Caroline Vrijens, en ik ben jullie nieuwe kinderrechtencommissaris. Samen met de collega's van het Kinderrechtencommissariaat, waak ik over de kinderrechten in Vlaanderen.

Dat doe ik door in de eerste plaats heel goed naar kinderen en jongeren te luisteren.

Ik ga ook in gesprek met leraren, jongerenbegeleiders, zorgverstrekkers... met iedereen die zich inzet om voor kinderen en jongeren te zorgen.

Ministers en politiciers geef ik advies, want ik wil dat zij beslissingen nemen die in het belang van kinderen en jongeren zijn!.

Maar eerst ga ik dus naar jullie luisteren.

Want ik wil nog véél leren.

Willen jullie me daarbij helpen?

Groetjes, Caroline

Klassikale opwarmer 2: Kinderrechten, hoezo?

We doen een quiz! 'Welke kinderrechten zijn echt en welke zijn verzonnen!' Steek je hand op als je denkt dat het kinderrecht dat ik voorlees écht is:

- Recht op onderwijs?
- Recht op chocolade-ijs?
- Recht op spelen?
- Recht op verzorging?
- Recht op playstation?
- Recht op vrije meningsuiting?
- Recht op een dak boven je hoofd?

>>> Bespreek met je leerlingen:

Waarover gaan kinderrechten eigenlijk? Een recht kan ervoor zorgen dat je:

- iets **krijgt**: je hebt recht op eten, om naar school te gaan.
- **beschermd** wordt: tegen kinderarbeid, mishandeling en geweld.
- iets **mag** doen: zeggen wat je denkt, je gedachten neerschrijven in een dagboek, je eigen geloof hebben.

Alle rechten zijn belangrijk. Er zijn wel vier heel belangrijke spelregels:

>>> Plaats de volgende titels op het krijt- of smartboard en bespreek met je leerlingen:

1. Alle kinderen zijn gelijk:

Het doet er niet toe uit welk land je komt, of je groot of klein bent, welke taal je spreekt of welke kleur je huid heeft. Alle kinderen hebben dezelfde rechten en moeten dezelfde kansen krijgen. Niemand mag uitgesloten worden op basis van geslacht, taal, huidskleur, godsdienst.

2. Alles in het belang van het kind:

Volwassenen nemen soms beslissingen die belangrijk zijn voor kinderen. Dan moeten ze eerst goed nadenken of het echt goed is voor het kind.

3. Alles om goed te leven en te leren:

Kinderen hebben het recht om op te groeien in de beste omstandigheden. Dat wil zeggen dat kinderen niet alleen genoeg maar ook gezond eten, dat ze goed en comfortabel wonen, dat ze kansen krijgen om te leren. Volwassenen moeten daarvoor zorgen. Dus niet alleen je ouders, maar ook je leraren en politici.

4. De mening van het kind telt:

Elk kind heeft het recht om zijn mening te geven. Bij een belangrijke beslissing die over het kind gaat, moet de mening van het kind gehoord worden. **Daarover gaat deze les in het bijzonder. Hierover gaan ook de vragen, die de kinderrechtencommissaris aan onze klas stelt.**

Klassikale opwarmer 3: Artikel 12: je eigen mening telt!

Je eigen mening geven over iets, is daarom niet altijd zeggen wat je denkt. Soms zwijg je beter en hou je je gedacht voor jezelf.

>>>Bespreek met je leerlingen de volgende situaties:

Wat zou jij wel zeggen?

- je vindt dat je buurjongen op een hamster lijkt
- je merkt dat je tante een snorretje heeft
- je merkt dat een kind in je klas uitgesloten wordt
- het jurkje dat je zus zelf gemaakt heeft, vind jij heel lelijk
- de taart waar je papa lang aan gewerkt heeft, smaakt niet lekker

9. Ga aan de slag met Artikel 12 en 5 concrete verhalen

1. Vraag een leerling de case voor te lezen, of doe het zelf.
2. Ga per case klassikaal aan de slag met de bijhorende vragen in een klasgesprek, of verdeel de vragen aan verschillende groepjes.
3. Geef extra duiding indien nodig.
4. Toon de door jou relevant geachte links op je smartboard of scherm. Ga voor de extra doe-opdracht indien gewenst.
5. Duik op basis van de noden van de klasgroep dieper in de materie. Maak tijd. Geef ruimte aan de leerlingen om via associatie bij andere persoonlijke verhalen te komen.
6. **Bespreek welke persoonlijke of groeps-getuigenis in filmpjes en/of korte teksten ingezonden zouden kunnen worden naar de kinderrechtencommissaris.**

Verhaal 1: Echtscheiding

Sofie, 12: *“Toen mama en papa gingen scheiden, maakten ze nog meer ruzie dan daarvoor. Allebei wilden ze dat ik bij hen ging wonen. Gelukkig kon ik mijn verhaal kwijt bij de rechter. Nu woon ik afwisselend 7 dagen bij papa en 5 dagen bij mama. En volgend jaar misschien weer anders, want dan ga ik naar het middelbaar.”*

De vragen

Wie herkent zich in dit verhaal? Maakte je ooit iets gelijkaardigs mee?

Voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?

Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?

Extra duiding

Kinderen hebben het recht om bij een belangrijke beslissing die over hem of haar gaat, hun mening te geven. Volwassenen moeten hier rekening mee houden.

Je mening geven betekent niet dat je zelf kan beslissen waar je bijvoorbeeld gaat wonen wanneer je ouders scheiden. Je ouders kunnen dit beslissen, samen met jou en een bemiddelaar bijvoorbeeld.

Vaak is het een familierechter die een zo goed mogelijke beslissing neemt, nadat hij iedereen gehoord heeft. Elk kind heeft het recht gehoord te worden door de rechter. Vanaf 12 jaar stuurt de rechter je sowieso een brief, om je uit te nodigen voor een gesprek. Ben je jonger dan 12 kan je dit zelf vragen aan de rechter door hem een brief te schrijven. De rechter mag dan enkel weigeren als hij/ zij daar een grondige reden voor heeft.

Ouderlijk gezag, wat is dat? Zolang je geen achttien jaar bent, zijn het je ouders die beslissen naar welke school je gaat, welke hobby's je kan doen, welke godsdienst je volgt. Zij mogen dit doen, want zij hebben het ouderlijk gezag over jou. Al deze beslissingen moeten ze nemen in jouw belang: ze moeten doen wat voor jou het beste is. Natuurlijk kunnen ze rekening houden met jouw mening. Maar ze zijn niet verplicht om dat te doen.

Verhaal 2: Sport, spel en vrije tijd

Felix, 11: "Bij ons in de gemeente wordt een nieuw speelplein aangelegd. Geert van de jeugddienst praat hierover met een groep kinderen. Wij mogen mee ideeën geven en ons gedacht zeggen over de plannen. Zo hebben we ervoor kunnen zorgen dat we toch een skateramp krijgen. Dat vind ik echt wel cool."

De vragen

Wie herkent zich in dit verhaal? Maakte je ooit iets gelijkaardigs mee?

Voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?

Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?

Extra duiding

Kinderen hebben recht op vrije tijd, spel en ontspanning. Spelen is superbelangrijk. Iedereen mag spelen, lezen, dansen, knutselen, afspreken met vrienden, naar de sportclub of jeugdbeweging gaan of gewoon eens lekker niksen. Op vrije tijd heb je recht, net als volwassenen.

Kinderen en jongeren kunnen mee raad geven over skateplekken, speelbossen, fietspaden,... door lid te worden van de gemeentelijke jeugdraad. Of de kindergemeenteraad. Zo komt de stem van kinderen en jongeren tot bij de burgemeester en de schepenen.

Doe

Zoek online op: Wist je dat er in jouw gemeente ook een jeugddienst is? En een

sportdienst? Jij kan daar terecht met vragen en ideeën over spelen, jeugdbewegingen, speelpleinen, speelbossen en speelzones en veel meer.

Verhaal 3: Privacy

Lesly, 12: *"Sinds vorig jaar zit ik op internaat. Eerst hadden we geen privacy. Iedereen liep elkaars kamer gewoon binnen. Toen hebben we samen met de opvoeders duidelijke afspraken gemaakt. En dat werkt goed!"*

De vragen

Wie herkent zich in dit verhaal? Maakte je ooit iets gelijkaardigs mee?

Voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?

Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?

Extra duiding

Niemand mag zich zonder goede reden bemoeien met je privéleven. Als kind heb je recht op bescherming door de wet. Je naam mag bijvoorbeeld niet zomaar in de krant komen, en jouw gsm-berichten zijn privé. Er is echter een piepklein probleempje: ouders zijn verantwoordelijk voor jou. Als ze vermoeden dat je gevaar loopt, dan kunnen ze dit wel doen om jou te beschermen. Zij hebben namelijk het ouderlijk gezag (zie duiding bij het verhaal over echtscheiding). Maar niemand mag zich zonder goede reden bemoeien met je privéleven. En als dat wel gebeurt, dan mag je van je laten horen!

Doe

Maak met de kinderen een lijstje: Schrijf op welke dingen ze in hun kamer absoluut privé willen houden en waar anderen mogen aanzitten.

Verhaal 4: Inspraak over medicijngebruik/ gezondheidszorg

Theo (15): *"Mijn ouders spraken met de dokter af dat ik Rilatine moest nemen. Ik ben 'te druk' op school en ik kan me soms moeilijk concentreren. Ze zeggen dat ik ADHD heb. Maar de dokter vraagt mij niks en schrijft gewoon voor. Ik wil die pillen niet, ik word er veel te suf van. Ik heb toen de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat gebeld. Zij spraken met mijn ouders, en met de dokter en ook met de CLB-medewerker van de school. We zoeken nu samen naar andere oplossingen. Er wordt nu ook naar mijn mening geluisterd."*

De vragen

Wie herkent zich in dit verhaal? Maakte je ooit iets gelijkaardigs mee?

Voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?

Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?

Extra duiding

Theo voelt zich duidelijk niet lekker bij de medicijnen die hij moet innemen. Hij kan zich beroepen op de wet patiëntenrechten die zegt dat mensen zelf mogen beslissen over welke behandeling ze wensen en welke niet. Minderjarigen moeten hiertoe door een arts ‘bekwaam worden geacht’, dat wil zeggen dat ze voldoende kunnen inschatten wat in zijn of haar belang is. En dat kan soms al op jonge leeftijd, ook jonger dan 12.

Theo weet zelf dat hij druk is en concentratieproblemen heeft. Maar hij weet ook dat hij suf wordt van Rilatine. Hij wil andere keuzes onderzoeken en dat is zijn recht.

Theo nam contact op met de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat:

<https://www.kinderrechten.be/jongeren/contacteer-de-klachtenlijn>

Zo werkt de Klachtenlijn van het Kinderrechtencommissariaat:

- Eerst bekijken we samen met jou wat je probleem precies is. We kijken na wat de wet en het kinderrechtenverdrag daarover zegt. We leggen je uit wat je rechten zijn en wat je zelf kan doen.
- Als we denken dat je rechten niet gerespecteerd werden, kunnen we je klacht onderzoeken. Maar dat doen we alleen als jij dat wil. Dan spreken we met iedereen die iets met je klacht te maken heeft. We bemiddelen tussen jou en de persoon of de organisatie waar je klacht over gaat. Samen proberen we een oplossing te vinden met respect voor jouw rechten.
- Misschien wil jij toch niet dat je klacht onderzocht wordt. Dan zoeken we voor jou iemand die je kan verder helpen als je dat wil.
- Soms komen klachten zo vaak voor en hebben ook vele andere kinderen en jongeren hetzelfde probleem als jij. Dan vragen wij de overheid hier iets aan te doen. Zo proberen we voor kinderen en jongeren iets te veranderen.
-

Verhaal 5: Inspraak op school

Lou, 10: “Aan het begin van het schooljaar hebben we in de kring een aantal klasafspraken gemaakt. We hebben deze afspraken op een grote poster geschreven en opgehangen in de klas. Alle kinderen van de klas en de juf hebben de afspraken ondertekend. Elke week bespreken we nu kort of de afspraken werken, wat er goed ging en wat niet en of we misschien iets moet veranderen. Het is leuk dat we allemaal onze mening mogen geven!”

De vragen

Wie herkent zich in dit verhaal? Maakte je ooit iets gelijkaardigs mee?

Voelde jij je écht gehoord en werd er met jouw mening rekening gehouden, of net niet?

Wanneer moest er een moeilijke beslissing genomen worden waarin jij gelukkig ook iets te zeggen had, of net niet?

Extra duiding

Wanneer kinderen de verantwoordelijkheid en het vertrouwen krijgen om samen regels uit te werken en afspraken vast te leggen, dan doen ze dat vaak heel plichtsbewust. Meer betrokkenheid van iedereen zorgt er immers voor dat iedereen meer gemotiveerd naar school komt!

De Map Oprechte deelneming: Werkmap leerlingenparticipatie voor alle leerlingen van de basisschool bundelt inspirerende ervaringen van basisscholen rond leerlingenparticipatie. Ze geeft aanknopingspunten, tips en suggesties om in je klas of school aan de slag te gaan. Download de map:

<https://www.kinderrechtencommissariaat.be/publications/detail/werkmap-oprechte-deelneming>

Doe

>>> Laat de leerlingen in groepjes nieuwe schoolafspraken maken. Laat hun fantasie de vrije loop. Gebruik eventueel onderstaande gespreksstarters en de methodieken uit de map Oprechte deelneming.

- *Ik en mijn beste vriend/Mijn klasgenoten/De juffen ... moeten/mogen - meer/minder - lachen/spelen.*
- *Huiswerk/Speeltijd/De wiskundeles ... moet/mag - korter/ langer.*
- *Op de speelplaats/In de refter/ Op zolder ... krijgen/bouwen ... de leerlingen van vijf en zes/de juffen en de meesters ... een clubkot/een schuifaf/een kippenhok.*
- *In de refter mogen we volgens het schoolreglement niet praten/geen frisdrank drinken/geen snoepjes in de brooddoos bij hebben.*

10. Extra links

Ga aan de slag met 'De Bende van P: 3 helden vechten voor jouw rechten', een boekje op maat van jouw leerlingen!

Registreer je voor dit project en dan worden de boekjes je gratis opgestuurd:

<https://contact.kinderrechten.be/kinderrechtencommissariaat/caroline-luistert-laait-je-leerlingen-horen>

Je kan De Bende van P inkijken op:

<https://www.kinderrechten.be/professionals/kinderrechteneducatie>

<https://www.dekrachtvanjestem.be/bij-u-de-klas/lespakketten-en-educatief-materiaal/basisonderwijs-3e-graad-lesmap-voor-leraren-en-leerlingen>

(zie module 3: inspraak en participatie)

Kinderrechtenschool: site rond kinderrechten voor leerkrachten met veel downloadbare lespakketten.

<http://kinderrechtenschool.be/een-notendop-historiek-basisprincipes-soorten-kinderrechten>

<http://kinderrechtenschool.be/verdrag>

Werkmap leerlingenparticipatie

<https://www.kinderrechtencommissariaat.be/publications/detail/werkmap-oprechte-deelneming>

11. Welke eindtermen horen bij dit project?

Mens en maatschappij:

Ik en mezelf

- 1.1. De leerlingen drukken in een niet-conflict geladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
- 1.2. De leerlingen kunnen beschrijven wat ze voelen en wat ze doen in een concrete situatie en kunnen illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn.
- 1.3. De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.

Politieke en juridische verschijnselen

- 2.13. De leerlingen kunnen het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind. Ze zien daarbij in dat de rechten en plichten complementair zijn.

Sociale vaardigheden

- 1.2. De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.

Heb je nog vragen?

Stuur een mailtje naar caroline@kinderrechten.be.

Of bel met Els Van Hemelrijck op 02/552 41 30.

Heel veel inspiratie en succes gewenst!

Hartelijke groet, Caroline en het team van het Kinderrechtencommissariaat

